

Interactie-Academie

Integrale opleiding Systemische Counseling

Integrale opleiding Systemische Counseling

OPZET VAN DE OPLEIDING

De integrale opleiding Systemische Counseling is een deeltijdse opleiding van 60 studiepunten die zich richt op gediplomeerde professionals in de hulpverleningssector. Het is een integraal traject dat voldoet aan alle kwaliteitseisen die worden vooropgesteld aan opleiding niveau 6 van het Hoger Onderwijs, resulteert in een erkenning als Systemisch Counselor (BVRGS), Systeemtherapeutisch Werker (NVRG) en wacht op een goedkeuring van de Vlaamse overheid voor de erkenning van de eerste Bachelor-na-bachelor Systemische Counseling.

Deze opleiding stelt je in staat om de kwaliteit en de effectiviteit van je begeleidingsaanbod in complexe probleemsituaties te verbeteren. Je verwerft inzicht in de specifieke positie van een systemisch counselor, ontdekt wat het betekent om op maat aan te sluiten op de specifieke leef – en probleemsituaties van cliënten in uiteenlopende contexten en zet procesgerichte, feedback-georiënteerde hulpverlening in de steigers. Je leert hoe je de rode draad van passende hulpverlening kan vasthouden doorheen onverwachte omstandigheden en hindernissen in de samenwerking, hoe je de hulpverlening verbreedt naar betekenisvolle relationele en professionele betrokkenen en hoe je een ethisch helderdere koers vaart in gepolariseerde en emotioneel intense hulpverleningstrajecten.

Dat doe je steeds vanuit een systeemtheoretisch denk – en werkkader, dat je doorheen het traject professioneel leert te hanteren. Dit betekent dat je aansluit op de diversiteit aan leef-en betekeniswerelden van mensen, hun moeilijkheden kadert in de relaties en contexten waarin zij (met elkaar) leven en welzijnsbevorderende verandering steeds benadert vanuit een tussenmenselijk perspectief.

Deze opleiding koppelt praktijkgericht onderwijs aan stevige theoretische fundamenten, met heldere leerresultaten, een zorgvuldig opgebouwd opleidingsprogramma en een op de professionele werkvloer gerichte aanpak, die studenten in staat stelt hun verworven kennis, inzichten en vaardigheden toe te passen in de praktijk. De opleiding biedt een intense leerervaring, met veel aandacht voor de persoon van de hulpverlener en het persoonlijk leertraject doorheen het gehele traject.

Werkvormen zoals (theoretische) uiteenzettingen, methodetraining, intervisie, supervisie en peer support meetings wisselen elkaar af en worden steeds ingezet ten dienste van het leerproces. De opleiding heeft een hybride karakter, waarbij 'live' bijeenkomsten gekoppeld zijn aan diverse online ontmoetings- en leermomenten. Je werkt als groep en individueel doorheen alle leer- en werkinhouden stelsmatig toe naar een geïntegreerd en praktijkgericht eindwerk, waarin je het traject tot systemisch counselor kan volmaken.

Integrale opleiding Systemische Counseling

OPLEIDINGSCURRICULUM SCHEMA

Jaar 1 - onderdeel 1:
werkcontext van de
systemisch counselor

Jaar 1 - onderdeel 2:
werkrelatie en
systemische taxatie

Jaar 1 - onderdeel 3:
veranderingsprocessen

Jaar 1 - onderdeel 4:
portfolio 1
(ontwikkelingsplan)

Jaar 2 - onderdeel 5:
impasses, weerstand en
conflict

Jaar 2: onderdeel 6:
multipositioneel werken

Jaar 2 - onderdeel 7:
werken met
professionele en niet-
professionele derden

Jaar 2 - onderdeel 8:
portfolio 2
(verdiepingsplan)

Jaar 3 - onderdeel 9:
zorgwekkende
contexten en ethiek

Jaar 3 - onderdeel 10:
geïntegreerd eindwerk

Integrale opleiding Systemische Counseling

OPLEIDINGSCURRICULUM KORTE INHOUD

Jaar 1

Onderdeel 1: werkcontext van de systemisch counselor

In het eerste opleidingsonderdeel maak je kennis met de basisconcepten en uitgangspunten van de systeemtheorie. Je vergaart de eerste inzichten in de wijze waarop je eigen leef- en werkcontexten effect hebben op je houding en visie op mensen en hun problemen. Zo wordt de basis gelegd voor kritische reflectie op je eigen werk en het ontwikkelen van je eigen positionering als systemisch counselor.

Onderdeel 2: werkrelatie en systemische taxatie

In dit opleidingsonderdeel wordt de nodige aandacht besteed aan de factoren die van invloed zijn op de eerste kennismaking en ontmoetingen tussen hulpverleners en cliënten. Je leert welke voorwaarden bijdragen aan een veilige en constructieve gesprekscontext. Daarnaast leer je om aan de hand van meerstemmige exploratie systemische hypothesen te ontwikkelen en deze af te stemmen met de cliënt.

Onderdeel 3: veranderingsprocessen

In dit opleidingsonderdeel verwerk je theoretische ingangen op verandering: je verkent wat onderzoek leert over de 'common factors' en werkbare factoren in hulpverleningsprocessen en maakt een differentiatie in de verschillende proceslijnen (zoals tijdslijnen, ontwikkelingslijnen, veranderingslijnen) die doorheen een counselingstraject lopen. Je gaat aan de slag met professionele feedbackinstrumenten en past deze concreet toe op de eigen casuïstiek in diverse werkomgevingen. Je leert permanente feedbacklussen te integreren in het hulpverleningsproces en oefent met diverse gespreksvaardigheden die de start en het verloop van het counselingproces constructief kunnen beïnvloeden.

Onderdeel 4: portfolio 1 (doorlopend in academiejaar 1)

In dit portfolio verwerk je aan de hand van specifieke opdrachten het aangereikte studiemateriaal en maak je daarbij de vertaalslag naar de eigen werkcontext, de persoonlijke leerdoelen en het eigen professionele handelen als systemisch counselor.

Jaar 2

Onderdeel 5: impasses, weerstand en conflict

Je maakt je methodes en gespreksvaardigheden eigen die je kan inzetten wanneer de hulpverlening dreigt te stagneren. Zo leer je om bij impasses of lastig gedrag van cliënten de samenwerkingsrelatie te behouden. Concreet gaat er daarbij aandacht naar werkvormen zoals bemiddelend werken en intermediair werken.

Integrale opleiding Systemische Counseling

OPLEIDINGSCURRICULUM KORTE INHOUD

Onderdeel 6: multipositieel werken

In dit opleidingsonderdeel leer je om met meerderen tegelijk te spreken en de complicaties die verbonden zijn aan de fysieke aanwezigheid van meerderen te hanteren. Zowel theoretische als methodische handvatten worden stap voor stap opgebouwd en specifieke systemische methodieken worden uitgewerkt en ingeoeft. Je ontwikkelt stabiliteit en de mogelijkheid om weloverwogen te improviseren bij ongewone gesprekslocaties en bij onverwachte settingkwesities. Middels verwerkingsopdrachten en methodiekimplementatie ontwikkelen en groeien je vaardigheden.

Onderdeel 7: werken met professionele en niet-professionele derden

Je leert samenwerkingsinitiatieven te ontplooiën en methodisch te interveniëren in diverse soorten netwerkbijeenkomsten en overlegsituaties met professionele en/of niet-professionele derden. Je wordt vaardig om daarover schriftelijk en mondeling te rapporteren, rekening houdend met een systemische meerstemmigheid die kenmerkend is voor het professionele profiel van een systemisch counselor. Je leert op een methodische wijze overleg/intervisie met collega-professionals te organiseren om tot zelfreflectie en meer inhoudelijke diversiteit te komen.

Onderdeel 8: portfolio 2 (doorlopend in academiejaar 2)

In dit portfolio verwerk je aan de hand van specifieke opdrachten het aangereikte studiemateriaal en maak je daarbij de vertaalslag naar de eigen werkcontext, de persoonlijke leerdoelen en het eigen professionele handelen als systemisch counselor.

Jaar 3

Onderdeel 9: zorgwekkende contexten en ethiek

De inhoud van dit opleidingsonderdeel is verdeeld in drie deelaspecten. In het onderdeel 'deontologie' leer je over de rechten en plichten van de counselor en het daaraan verbonden statuut van het beroepsgeheim. In het onderdeel 'zorgwekkende contexten' leer je om zorgwekkende contexten systemisch te taxeren door protectieve en risicofactoren af te wegen. Zowel in de context van crisismangement als in de context van veranderingsprocessen leer je om specifieke methoden te hanteren. In het onderdeel 'ethisch onderzoek' leer je om een reflectief waardenkompas te hanteren in de hulpverlening en een ethische positionering vast te houden in complexe begeleidingsprocessen.

Onderdeel 10: geïntegreerd eindwerk

In het laatste opleidingsonderdeel ga je systematisch aan de slag met de aangereikte kennis, vaardigheden en houdingsaspecten en pas je deze geïntegreerd toe in je professionele praktijk. Dat doe je aan de hand van het stapsgewijs uitwerken van een eindproef die bestaat uit een afsluitend werkstuk en een publieke presentatie op het einde van het academiejaar.

Integrale opleiding Systemische Counseling

EINDTERMEN

De opleiding integreert de vooropgestelde leerresultaten in het CanMeds-competentiekader. Deze rollen worden internationaal toegepast om de rollen van verschillende zorgverleners te omschrijven. In Vlaanderen worden de CanMeds rollen reeds door diverse academische opleidingen binnen de gezondheidszorg gehanteerd.

Systemisch counselor	expert
	communicator
	samenwerkingspartner
	organisator
	welzijnscoach
	onderzoeker
	professional

1. De systemisch counselor ontplooit tijdens het counselingsproces initiatieven en maakt keuzes met betrekking tot gespreksetting, de eigen rol en positie en wisselingen erin, dit steeds in samenspraak met cliënten en professionals en met aandacht voor de diversiteit aan contexten (expert)
2. De systemisch counselor creëert een cultuur van feedback om de effectiviteit van het counselorsproces te optimaliseren. De systemisch counselor evalueert doelen en stelt deze bij op basis van feedback (expert)
3. De systemisch counselor kan zich verplaatsen in verschillende mensen met verschillende standpunten en houdt rekening met belangrijke afwezigen. De counselor is nieuwsgierig naar de leef- en betekeniswereld van cliënten en hanteert als uitgangspunt dat cliënten expert zijn over hun eigen leven (expert)
4. De systemisch counselor kan, in begrijpelijke taal en op passende wijze, belangrijke en gewenste informatie geven aan cliënten en betrokkenen (communicator)
5. De systemisch counselor kan, zowel mondeling als schriftelijk, een meerstemmig verslag uitbrengen aan professionals met formulering van conclusies en adviezen (communicator)
6. De systemisch counselor overlegt met anderen. De counselor kent de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende actoren en organisaties in het landschap van hulpverlening en verwijst door of betreft anderen wanneer nodig (samenwerkingspartner)
7. De systemisch counselor neemt, in overeenstemming met de context en het doel van de samenwerking, verschillende organisatorische rollen op en wisselt flexibel van rol wanneer nodig (organisator)
8. De systemisch counselor organiseert het werk in congruentie met de eigen persoonlijke grenzen en de professionele mogelijkheden en contouren van een mandaat als counselor (organisator)
9. De systemisch counselor formuleert werkbare systemische hypothesen ten dienste van complexe veranderingsprocessen bij cliënten. De counselor is ook in staat tot het bijstellen en wijzigen hiervan om de effectiviteit te garanderen (welzijnscoach)
10. De systemisch counselor brengt vanuit een systemisch perspectief, complexe, niet-vertrouwde situaties in kaart in functie van het hulpverleningsproces met cliënten en zet op basis hiervan passende methoden in om welzijn te bevorderen (welzijnscoach)
11. De systemisch counselor maakt gebruik van wetenschappelijk onderzoek om doelmatig te werk te gaan en de evidentie van de gehanteerde methodes en technieken in vraag te stellen, te evalueren en bij te sturen (onderzoeker)
12. De systemisch counselor reflecteert kritisch op de ontwikkelingen in het werkveld, op basis van de eigen kennis van het systemisch perspectief (onderzoeker)
13. De systemisch counselor evalueert de eigen professionele leerbehoeftes, reflecteert zelfstandig of met derden over eigen competenties en neemt de nodige initiatieven tot levenslang leren (onderzoeker)
14. De systemisch counselor is opmerkzaam voor de invloed van de eigen werkcontext, positie, persoonlijke geschiedenis en sociaal-culturele achtergrond op het counselingsproces en gaat waar nodig in dialoog met cliënten, professionals en andere relevante betrokkenen (professional)
15. De systemisch counselor kent de deontologische, ethische en wettelijke codes waartoe een counselor zich verbindt en handelt congruent met deze achtergronden (professional)

Integrale opleiding Systemische Counseling

TOELATINGSVOORWAARDEN

- Je beschikt over minimaal een bachelor of masterdiploma in de menswetenschappen
- Je bent minstens halftijds actief werkzaam zijn in een professionele hulpverleningscontext, bij voorkeur in het kader van complexe en diverse problematieken
- Je bent bereid werk te maken van de eigen wijze waarop je met mensen omgaat, zowel in privé- als beroepsrelaties en bent bereid te reflecteren op je eigen praktijk, achtergronden, werkcontexten en aannames en deze te delen met de andere groepsleden en de opleiders
- Je kan, wanneer gevraagd, een verklaring van je directie of teamverantwoordelijke voorleggen, waaruit blijkt dat je in je besluit tot het volgen van een counselingopleiding gesteund wordt en het geleerde kan toepassen
- Je bent in staat om aanwezigheid tijdens de opleidingsdagen te garanderen

PROCEDURE VAN INSCHRIJVING

Inschrijving

Indien je je kandidaat wil stellen voor de opleiding schrijf je in via het digitaal inschrijvingsformulier, dat te vinden is op de website van de Interactie-Academie. *De administratiekosten bedragen €55. Dit bedrag is voor de kosten die worden gemaakt bij inschrijving en worden altijd geïnd. Hiervoor ontvang je een factuur.*

Overleggesprek

Als je voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en de inschrijvingskosten hebt betaald, word je in mei of juni uitgenodigd voor een overleggesprek. In dit gesprek wordt bekeken in hoeverre je taken, functie en werkcontext passen bij het opleidingsaanbod en de finaliteit van de opleiding. Je motivatie en praktische mogelijkheden om deel te nemen kunnen eveneens worden besproken en natuurlijk kan je zelf ook met je eigen vragen terecht.

Voorprogramma

Voordat je inschrijft is het wenselijk (niet verplicht) dat je een workshop of korte opleiding aan ons instituut volgt. Je maakt zo kennis met ons systeemtheoretisch gedachtegoed, de wijze van didactiek, de lesomgeving en de lesgevers. Hierdoor kan je een meer overwogen keuze tot deelname maken. Iets wat voor een engagement van 3 jaar wel belangrijk is. Op de website vind je ons scala aan korte opleidingen. Je kan vrij kiezen uit het aanbod.

Integrale opleiding Systemische Counseling

OPLEIDERSTEAM

Willem Beckers (hoofdopleider)

Willem.beckers@iaac.eu

Ilke Gysen (hoofdopleider)

Ilke.gysen@iaac.eu

Johan Bastiaensen

Thomas Fondelli

Sarah Vanderhofstadt

Sabine Vermeire